

GIRONDISTA KÖZTÁRSASÁG

1792. AUG. 10. - 1793. JÚN. 2.: GIRONDISTA KÖZTÁRSASÁG

1792. aug. 10. a felkelők elfogják a királyt, új állam: köztársaság, a törvényhozó nemzetgyűlés feloszlata, általános választójog alapján új községtanácsi választás,

NEMZETI KONVENT.

Baloldal győzelme az új kormány, élén: Danton.

A politikai életben a sans-culotte-ok megjelenése - vagyonuk nincs, radikális elvek, párizsi plebejus réteg.

1792. szept. 21. összeül a Konvent, választott testület, államjogi reform, csak a köztársaság hívei: (összetétele radikálisabb, mint közvélemény- ok: a választások idején toborzás+ király elleni küzdelmek)

80 fő jakobinus és sans-culotte; (baloldal – mivel az elnöktől balra ültek)

A jakobinusok sem egységesek: szélsőbal (Marat, Hébert), közép (Robespierre), mérsékelt (Danton).

500 fő "mocsár" - se ide se oda nem tartozó, változó (a korszak kezdetén inkább girondista, később jakobinus - félelemkeltés, pol. hangulatváltás);

165 fő girondiak. (jobboldal)

A girondiak a forr. végét akarják, a konszolidációt, a jakobinusok még további radikális intézkedéseket, a képviselők szabadon szólnak, pol. demokrácia, mindenki jár minden klubba.

AZ ELSŐ TERROR:

1792.aug. a porosz és az osztrák hadsereg átlépte a határt

1792. szept. 2. Verdun elestének hírére leszámolás, az első megfélemlítési hullám, törvénytelenég elindulása. (ezrek lemészárlása –szept.)

1792. szept. 20. új hadsereg, új erkölcs, forradalmi biztosok velük - Valmynál győznek a porosz hadsereg ellen. Dumouriez és Kellermann tábornokok – poroszok visszavonulnak, a közvetlen veszély elmúlt.

A KIRÁLY PERE ÉS KIVÉGZÉSE

Politikai kérdés: a párizsi tömegek a halálát akarják, ezért a tömegbázis miatt a jakobinusok is.

Megtalálják a király titkos irattárát, megvan a bűnlajstrom: 1793. jan. halálra ítélik (nem nagy többséggel, a girondisták megmentenék), kivégzik, 1793. okt. a királyné kivégzése, a trónörökös inas lesz, gyenge, meghal.

A FRANCIA NEMZET SZÜLETÉSE

- franciák összességét jelenti a forr. idején és nem az alattvalókat

- a polgári nemzetből kizárták a forr. Ellenségeit, az emigránsokat, a lázadókat.

- a nemzeti eszme nagy összetartó erő.
- a francia, mint forradalmi nyelv

A HÁBORÚ

- francia seregek Valmy után ellentámadásba lendülnek: Dumouriez vezetésével
- átlépik a határt
- 1792. nov. 6. Jemappes - Belgium elfoglalása
- a Konvent célja: „természetes határok” elérése
- Ez sérti Anglia érdekeit, az indok Belgium elfoglalása.: az egyensúlyt veszélyezteti
- 1793. létrejön az első koalíció: Anglia, Spanyolország, Ausztria, Poroszország, Hollandia, Portugália –de: FRO. üzent hadat
- Dumouriez elveszítette Belgiumot – köv.:átmenekült az ellenséghez

A PARASZTSÁG LÁZADÁSA

- a parasztság életkörülményei nem javultak – a szolgáltatásaik megváltásáért fizetniük kellett
- egyházi földek szétosztása nem haladt
- az új adórendszer vidéken emelést jelentett
- parasztság üldözése
- élelmiszerbegyűjtés – de: Élelmiszer nincs,
- erőszakos újoncozás – de: katonai sikerek vége - a girondisták nem tudják feltölteni a hadsereget
- Vendée: parasztlázadás

JAKOBINUS HATALOMÁTVÉTEL

- jakobinus támadás: követelik a forradalmi törvényszékek felállítását, az ellenforradalmi erők rögtönítélő bíróságok elé állítását.
- támadják a girondistákat - Dumouriez árulása ront a helyzeten
- a girondisták ragaszkodtak a politikai és gazdasági szabadságjogokhoz
- a jakobinusok: korlátozni akarják ezeket a jogokat, a sans-culotte-ok megnyerése és egy erős hadsereg létrehozása érdekében
- 1793. március: Forradalmi Törvényszék
- konventbiztosok kiküldése a hadsereghez
- 1793. április Közjóléti Bizottság
- assignaták kényszerárfolyama
- gabona és liszt árának maximálása
- a girondiak támadást indítottak a jakobinusok ellen a Konventben, de:
- 1793. jún. 2. a konventet fegyveresek veszik körül - a sans-culotte-ok mellé állt a nemzetőrség is.
- megszavazzák a girondiak letartóztatását, jakobinus radikalizálódás. (Danton és a mérsékeltek menteni akarták a girondiakat, javasolva az önkéntes lemondásukat, de ezt a radikális jakobinusok megakadályozták.)

A jakobinusok rendkívüli intézkedéseket sürgettek. A girondiak ellenszegültek, s megkísérelték Marat és Danton vád alá helyezését. 1793. június 2-án a konventet 80 000 fegyveres vette körül. A konvent megszavazta girondiak letartóztatását. A hatalmi harc a jakobinusok javára eldőlt.